

عنوان مقاله:

باززنده سازی و ارتقای کیفی لبه شهری مادی ها در اصفهان با بهره گیری از نورپردازی (مطالعه موردی: مادی فرشادی)

محل انتشار:

فصلنامه علوم و تکنولوژی محیط زیست، دوره 17، شماره 2 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

فرشته احمدی - عضو هیات علمی گروه شهرسازی، دانشکده هنر و معماری و شهرسازی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد (نویسنده مسئول مکاتبات)

حسنعلی لقای - دانشیار دانشکده هنرهای زیبا، دانشگاه تهران

نیلوفر یزدخواستی - دانش آموخته رشته مهندسی شهرسازی دانشکده هنر و معماری و شهرسازی دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد

خلاصه مقاله:

زمینه و هدف: مادی‌ها به عنوان یکی از عناصر کلیدی ساختار فضایی شهر اصفهان محسوب می‌شوند و از زمان صفویان به اصفهان ویژگی‌های متمایزی نسبت به دیگر شهرهای ایران بخشیده‌اند. مادی‌ها به عنوان یکی از لبه‌های شهری فعال، بر شکل‌گیری و ارتقاء کیفی محلات پیرامون خود موثر بوده‌اند، و برای سال‌های طولانی سبب سرزندگی، خوانایی فضاهای شهری، ایجاد حس تعلق به مکان و خلق خاطره برای شهروندان می‌شده‌اند. اما امروزه متأسفانه این عناصر هویت بخش و پیونددهنده در ساختار شهر اصفهان، خصوصاً در محلات تاریخی تا حدود زیادی اهمیت پیشین خود را از دست داده‌اند. دلایل بسیاری از جمله نبود یا کمبود آب، و در پی آن کاهش سبزی‌نگی پیرامون مادی‌ها و عدم استفاده از آنها به عنوان یک فضای شهری عمومی، همچنین تاریکی و ایجاد فضاهای مخوف در اطراف جداره برخی از آنها در شب، سبب پایین آمدن احساس امنیت و نبود فعالیت‌های پویا در مجاورت آنها گردیده‌است. لذا این مقاله با هدف باززنده سازی و ارتقای کیفی لبه شهری مادی‌ها در اصفهان با بهره‌گیری از نورپردازی‌تدوین شده است. روش بررسی: در این مقاله به روش توصیفی تحلیلی سعی شده تا به منظور ارتقاء کیفی لبه مادی‌ها و احیای قابلیت‌های پویا در مجاورت آنها گردیده‌است. روش بررسی وضعیت موجود مادی فرشادی به عنوان مطالعه موردی، به ارائه راهکارها و ضوابطی با تأکید بر چگونگی نورپردازی شبانه و نحوه بکارگیری رنگ و نور در راستای هویت بخشی به این مادی پرداخته شود که قابل تعمیم به سایر مادی‌ها و سایر لبه‌های شهری که واجد ویژگی‌های مشابه مادی‌ها هستند، نیز باشد. این امر موجب افزایش امنیت و سرزندگی در سطح محلات و ایجاد محورهای سبز، جذاب و پویا در ساعات مختلف شبانه روز در مقیاس شهر می‌گردد. یافته‌ها: در نورپردازی باید به انتخاب رنگ نور، جهت تابش نور، چراغ و لامپ نوری، روش‌ها و حالت‌های نورپردازی، مکان‌گزینی چراغ‌ها در هنگام تهیه طرح توجه شود و همچنین ویژگی‌های فضا و عناصر مورد نورپردازی لبه‌های شهری و ویژگی‌ها و نقش‌های مختلف ادراکی، عملکردی، کالبدی، بصری، اجتماعی، اقتصادی هرکدام از لبه‌های شهری باید در نظر گرفته شود تا هریک از این نقش‌ها در شب و روز مطابق یکدیگر تلقی گردند و نقش هویتی و خوانایی‌شان حفظ گردد. این امر موجب افزایش امنیت و سرزندگی در سطح محلات و ایجاد محورهای سبز، جذاب و پویا در ساعات مختلف شبانه روز در مقیاس شهر می‌گردد. بحث و نتیجه‌گیری: بر طبق این پژوهش، با استفاده از تکنیک‌ها و روش‌های مختلف نورپردازی، که برگرفته از تجربیات ایران و جهان می‌باشد و همچنین بهره‌گیری از خلاقیت و مشارکت مردمی و بومی‌گرایی می‌توان به طراحی و اجرای نورپردازی مناسب مادی‌ها و لبه‌های شهری با کمک دانش‌ها و تکنیک‌های جدید و مقرون به صرفه اقتصادی، و در نظر گرفتن شرایط محلی و هویت موجود پرداخت و به پایداری زیست محیطی، اجتماعی، اقتصادی لبه‌های شهری و مادی‌ها در شب هنگام و روز هنگام، دست یافت که موجب گردد لبه‌های شهری و مادی‌ها به محورهای سبز و جذاب و پویا در اوقات مختلف شبانه روز و در سطح محلات و شهر، تبدیل گردند.

کلمات کلیدی:

لبه شهری، مادی، ارتقای کیفیت فضایی، رنگ، نورپردازی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

